

**ROCZNY PLAN PRACY ŚWIETLICY PROFILAKTYCZNO-SOCJOTERAPEUTYCZNEJ „Koniczynka”
przy Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Matejki w Bolesławcu
rok szkolny 2026/2027**

Autorki: Katarzyna Matoryn, Teresa Pawlik

I. Założenia organizacyjne

Świetlica profilaktyczno-socjoterapeutyczna jest miejscem zapewniającym uczniom bezpieczną, przyjazną i akceptującą przestrzeń do spędzania czasu, rozwijania zainteresowań, odreagowania napięć oraz zdobywania umiejętności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w grupie.

Plan pracy świetlicy pozostaje spójny z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły, działaniami podejmowanymi w ramach szkolnej profilaktyki oraz Standardami Ochrony Małoletnich. Uwzględnia również szkolne działania dotyczące przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, rozwijania umiejętności komunikacyjnych, radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami, przeciwdziałania uzależnień oraz budowania relacji rówieśniczych. Szkoła posiada materiały profilaktyczne dotyczące m.in. komunikacji, cyberprzemocy, bullingu, stresu i emocji oraz programów „Działaj – Rozmawiaj – liderzy wsparcia rówieśniczego”, „Spójrz inaczej”, „ABC emocji”.

II. Cele główne

1. Zapewnienie uczniom bezpiecznego i przyjaznego miejsca po zajęciach lekcyjnych.
2. Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego, społecznego i psychicznego dzieci.
3. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania, wyrażania i regulowania emocji.
4. Rozwijanie kompetencji społecznych: współpracy, komunikacji, empatii i rozwiązywania konfliktów.
5. Przeciwdziałanie agresji, przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i zachowaniom ryzykownym.
6. Wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości i odpowiedzialności za własne zachowanie.
7. Promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, higieny cyfrowej i właściwych sposobów spędzania czasu wolnego.
8. Rozwijanie zainteresowań i odkrywanie mocnych stron uczniów.
9. Wspieranie uczniów w trudnościach szkolnych i osobistych oraz wzmacnianie ich zasobów.
10. Kształtowanie postaw szacunku, tolerancji, życzliwości i odpowiedzialności za innych.

III. Główne kierunki pracy

1. Integracja i budowanie bezpiecznej grupy

- zabawy integracyjne i zespołowe,
- ustalenie zasad obowiązujących w świetlicy,

- ćwiczenia uczące współpracy i wzajemnego szacunku,
- rozwijanie umiejętności proszenia o pomoc i udzielania wsparcia,
- działania wzmacniające poczucie przynależności do grupy.

2. Edukacja emocjonalna i socjoterapia

- „ABC emocji” – rozpoznawanie i nazywanie emocji,
- sposoby radzenia sobie ze złością, stresem i napięciem,
- ćwiczenia relaksacyjne, oddechowe i wyciszające,
- scenki i drama dotyczące sytuacji trudnych,
- budowanie poczucia własnej wartości,
- rozwijanie empatii i przyjmowania perspektywy drugiej osoby.

3. Przeciwdziałanie przemocy i agresji

- zajęcia dotyczące przemocy rówieśniczej i bullyingu,
- poznawanie sposobów reagowania na krzywdzenie innych,
- „Tydzień przeciwdziałania przemocy” – działania zgodne z inicjatywami szkoły,
- ćwiczenie komunikatów „JA”,
- rozwiązywanie konfliktów bez przemocy,
- rozwijanie postawy „widzę – reaguję – pomagam”.

4. Bezpieczeństwo cyfrowe

- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- cyberprzemoc i sposoby reagowania,
- ochrona prywatności i danych,
- kultura komunikacji w sieci,
- krytyczne podejście do informacji,
- równowaga między światem online i offline.

5. Zdrowie i dobre samopoczucie

- zdrowe odżywianie i nawodnienie,
- znaczenie ruchu i aktywnego wypoczynku,
- higiena osobista i higiena snu,
- sposoby radzenia sobie ze stresem,
- profilaktyka zachowań ryzykownych,
- promocja zdrowia psychicznego.

6. Rozwijanie zainteresowań i talentów

- zajęcia plastyczne, muzyczne, techniczne i konstrukcyjne,
- gry logiczne i planszowe,
- eksperymenty i zabawy badawcze,
- elementy programowania i edukacji cyfrowej,
- projekty grupowe,
- prezentowanie własnych zainteresowań i mocnych stron.

IV. Harmonogram tematyczny

Miesiąc	Tematyka i działania
Wrzesień	„Jesteśmy grupą” – integracja, zasady świetlicy, kontrakt grupowy, bezpieczeństwo, poznawanie swoich mocnych stron.
Październik	„Rozumiem siebie i innych” – emocje, empatia, komunikacja, sposoby radzenia sobie ze złością i napięciem.
Listopad	„Jestem częścią wspólnoty” – szacunek, odpowiedzialność, współpraca, wartości, postawy obywatelskie i patriotyczne.
Grudzień	„Dobro wraca” – życzliwość, pomaganie, wolontariat, relacje rodzinne, przeciwdziałanie samotności i wykluczeniu.
Styczeń	„Mój bezpieczny świat” – bezpieczeństwo w domu, szkole, na drodze i w Internecie; reagowanie w sytuacjach zagrożenia.
Luty	„Razem przeciw przemocy” – agresja, bullying, cyberprzemoc, reagowanie na krzywdzenie, mediacje i rozwiązywanie konfliktów.
Marzec	„Dbam o siebie” – zdrowie fizyczne i psychiczne, aktywność, odpoczynek, zdrowe odżywianie, używki, radzenie sobie ze stresem.
Kwiecień	„Ziemia – nasz wspólny dom” – ekologia, odpowiedzialność, działania proekologiczne, współpraca i projekty.
Maj	„Mam moc!” – poczucie własnej wartości, talenty, zainteresowania, rozwijanie sprawczości i wiary we własne możliwości.
Czerwiec	„Bezpieczne wakacje” – zasady bezpieczeństwa, odpowiedzialne korzystanie z Internetu, aktywny wypoczynek, podsumowanie pracy grupy.

V. Programy i działania profilaktyczne realizowane w świetlicy

W pracy świetlicy zostaną wykorzystane i rozwijane działania realizowane w szkole, w szczególności:

- Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły – jako podstawa planowania działań wychowawczych i profilaktycznych;
- „Działaj – Rozmawiaj – liderzy wsparcia rówieśniczego” – rozwijanie wzajemnej pomocy, komunikacji i odpowiedzialności za relacje;
- „Spójrz inaczej” - działania związane z przeciwdziałaniem przemocy rówieśniczej i bullyingowi;
- Działania dotyczące cyberprzemocy i bezpieczeństwa w sieci;
- Zajęcia z zakresu radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami;
- Działania rozwijające sztukę komunikacji i konstruktywne rozwiązywanie konfliktów;
- Działania promujące zdrowy styl życia, aktywność fizyczną i dobrostan psychiczny;
- Akcje i inicjatywy szkolne, m.in. związane z bezpieczeństwem uczniów, ochroną środowiska oraz integracją społeczności szkolnej.

VI. Metody i formy pracy

Stosowane będą przede wszystkim: rozmowa kierowana, burza mózgów, drama i scenki sytuacyjne, zabawy integracyjne, gry planszowe i dydaktyczne, elementy treningu umiejętności społecznych, ćwiczenia relaksacyjne, bajkoterapia, arteterapia, muzykoterapia, praca projektowa, metoda sytuacyjna, elementy mindfulness oraz aktywności ruchowe.

Szczególne znaczenie będzie miała praca na zasobach dziecka – zauważanie mocnych stron, wzmacnianie nawet małych sukcesów, powierzanie odpowiedzialnych ról oraz stwarzanie okazji do doświadczania sprawstwa.

VII. Współpraca

Realizacja planu będzie odbywać się we współpracy z:

- wychowawcami klas,
- pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- nauczycielami i specjalistami,
- rodzicami/opiekunami uczniów,
- dyrekcją szkoły,
- w miarę potrzeb – instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko i rodzinę

VIII. Ewaluacja

Ocena realizacji planu będzie prowadzona na bieżąco poprzez:

- obserwację zachowania i funkcjonowania uczniów,
- analizę frekwencji i zaangażowania,
- rozmowy z uczniami i nauczycielami,
- analizę sytuacji konfliktowych i trudnych zachowań,
- analizę osiągnięć i postępów uczniów,
- dokumentację pracy świetlicy,

Przewidywane efekty:

Uczeń lepiej rozpoznaje i wyraża emocje, zna sposoby radzenia sobie ze stresem, potrafi współpracować i rozwiązywać konflikty, zna zasady bezpieczeństwa, reaguje na przemoc i cyberprzemoc, rozwija swoje zainteresowania oraz dostrzega własne mocne strony.

Plan ma charakter otwarty i może być modyfikowany w zależności od bieżących potrzeb uczniów, wyników obserwacji, diagnozy szkoły oraz aktualnych działań profilaktyczno-wychowawczych.